

Hét piros alma

Reggelre mintha tejszínhabbal öntötték volna le a világot, mindent betakart a hó. A fák is olyanok voltak, mint egy-egy óriás vattacukor. Ebben a pompában jött el az a nyomorúságosan szép karácsony, amely gyerekkorom legemlékezetesebb ünnepe volt.

1957-et írtunk. A mínuszos délelőttben foga volt még a fagynak, de azért kellemes időtöltést találtam magamnak a letaposott hójárdán. Ott, ahol síkos volt a talaj, kipróbálhattam apám vastag talpú bakancsát. Úgy csúszott, hogy a korcsolya se különbül.

Kint az úton lovas szánok jöttek-mentek, hozták-vitték az embereket, akik számomra ismeretlenek voltak. Hozzánk nem jött el senki. Még azok a cigány rokonok sem, akik a közelünkben laktak. Talán azért, mert rajtam kívül nem volt más férfi a háznál, bár anyám és öt lánytestvérem hármát is kitett.

A délutáni szürkületben megérkeztek a lányok, egy-egy faköteggel a hátukon. Aznap háromszor tették meg az erdőig vezető utat.

– Elég lesz egy darabig – biztatták anyámat, amikor megszabadultak a terheiktől.

Anyám nem szólt egy szót sem, csak valami szörnyű ijedtség és fájdalom ütött ki az arcán, aztán rángatózni kezdett a torka. Csak nyelt és nyelt, nem jött hang a száján. Linához lépett, és erősen megdörzsölte kezével a kezét, a nagyobbak pedig gyorsan nekiláttak a favágásnak, s mire anyám megfőzte a töltött káposztát, a lányok is összeváltak egy halomra való fát.

A szent éjszakában csendben hallgattuk az ócska dobkályhát, amit még apám csinált egy rozoga vashordóból. Lány dallamot duruzsolt fülünkbe, és én ehhez a dallamhoz komponáltam egy dalocskát, amit magamban el is dúdoltam:

*„Engedjétek ki apámat,
Ölelje meg anyámat,
Kis karácsonyra,
Nagy karácsonyra.”*

Anyám zökkenett ki.

– Feküdj le, fiam! – mondta, és lejjebb srófolta a lámpát.

A lányok már az ágyban gubbasztottak. Nem tudom, hogy mire gondolhattak, csak láttam tekintetüket az ablak irányában elmélyedni. Világlott a szemük, akár a lámpa fénye. Évának azonban könny csurgott a szája szélére, de nem törölte le, hanem magában szípozott. A többiek is sírtak, de azok könnyek nélkül. Remegett a lelkünk valamennyiünknek, mint a lámpa lángja. Nem bírtam tovább. A fal felé fordultam, s nemsokára láttam a felaggatott ruhadarab árnyékából apám arcát kirajzolódni. Mutatóujjammal követtem az arcélét, amely vidám volt és sima. Amikor elment itthonról, egy évvel ezelőtt, akkor is ilyen volt. Vajon most milyen lehet? És miért vitték el tőlünk? Aznap csak fáért ment el az erdőbe, és azóta nem jött haza. Anyánkat is hiába kérdeztük, ő sem válaszolt. Szegény, azon a napon kicibálta elől a haját.

Mély álomba merültem. Arra ébredtem fel, hogy nem tudtam elaludni, talán azért, mert alattam volt a nedves tócsa, bár lehet, hogy azért, mert mindenki fent volt. Most is, mint egy órával ezelőtt, mereven nézték az ablakot, amin hamarosan kopogtattak. A lányok felriadtak, akár a gerlék, és ugrottak anyámmal együtt az ablakhoz, ahonnan egy ismerős hang szűrődött be.

– Meghallgatják az angyali vigaszt?

Mindenki egyszerre ordította:

– Igen!

Kirohantunk úgy, ahogy voltunk, mezítláb, pendelyben, nekem sem számított, hogy nedves a gatyám.

Egy perc sem telt bele, úgy csüngtünk apám nyakán, mint az a hét piros alma, amelyik bent függött a sarokban a karácsonyfánkon.